

Iesniegums ietekmes uz vidi izvērtējumam

Atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 11. februāra noteikumiem Nr.83 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi”

2013. gada „16” jūnijā

Salacgrīva

/vieta/

Iesnieguma rakstīšanas laiks (datums) un vieta (rakstīšanas)

1. Ierosinātāja vārds, uzvārds, personas kods (juridiskai personai – nosaukums un reģistrācijas numurs)

Salacgrīvas ostas pārvalde, nod. maks. Nr.90000462446

2. Ierosinātāja kontaktadrese (adrese un tālruna numurs), juridiskai personai arī rekvizīti

Juridiskā adrese : Rīgas ielā 2, Salacgrīvā

Biroja adrese: Pērnavas ielā 3, Salacgrīvā

Latvija, LV-4033

Banka: A/S Citadele banka,

Kods PARXLV22

Konts: Ls- LV98PARX0002241940023

tel. +371 64071111, tel./fakss +371 64071110, mob. +371 29262429

e-pasts: port@salacgrivaport.lv

3. Paredzētās darbības (objekta) nosaukums

Salacgrīvas ostas un priekšostas rekonstrukcija ieskaitot

akvatorijas padziļināšanu līdz atz.-7,00m.

4. Informācija par paredzēto darbību, iespējamām paredzētās darbības vietām (adreses) nepieciešamajiem infrastruktūras objektiem (piem., pievedceļš, autostāvieta, žogi, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, ūdensapgāde, artēziskie urbumi, palīgēkas, labiekārtošana)

Paredzētā darbība ietver Salacgrīvas ostas kuģu ceļa padziļināšanu, molu rekonstrukciju, jauna Dienvidu mola un jaunu kravu laukumu ierīkošanu aiz tiem.

Salacgrīvas osta atrodas Rīgas līča ZA malā, Salacas upes grīvā, Salacgrīvas pilsētā, aptuveni:

- 100 km ziemeļos no Rīgas;
- 40 km uz Z no Skultes mazās ostas;
- 80 km uz D no Pērnavas;
- 13 km uz dienvidiem no Latvijas Republikas un Igaunijas Republikas (Ainažu/ Iklas) robežkontroles posteņa.

Ostas teritorijas kopplatība ir 74,3 ha, tajā skaitā zeme – 39,3 ha, ūdeņi – 35,0 ha. Ostas teritorijā ir 6 kuģu piestātnes, no kurām 2 var apkalpot kuģus ar 5,6 m iegrimi. – piestātnēs Nr.1 un Nr.4.

Hidrotehniskās būves (moli) ir fiziski nolietojušies. Dienvidu mols ir avārijas stāvoklī, kas veicina sanešu veidošanos kuģu ceļā un visā ostas akvatorijā, tādējādi ierobežojot ostā

ienākošo kuģu iegrimi. Sanešu veidošanās ostas akvatorijā regulāri prasa ievērojamus līdzekļus padziļināšanas darbiem. Plānotā rekonstrukcija ietver kuģu ceļa padziļināšanu, izsmeltās grunts smilts frakciju izmantojot jaunu kravas laukumu un piestātņu celtniecībai.

Lai novērstu padziļinātā kuģu ceļa regulāru un atkārtotu aizsērēšanu sanešu plūsmas no seklūdens daļas pārvietošanās rezultātā, šo seklūdens daļu paredzēts norobežot un nostiprināt ar rievienas palīdzību (skat.pievienoto attīstības plānu – 2.kārta). Tā kā seklūdens daļa atrodas blakus esošajai Salacgrīvas ostas sauszemes teritorijai, kas šo darbu īstenošanas rezultātā būs pilnīgi nodalīta no ostas akvatorijas, kā arī faktu, ka sausās vasarās tā praktiski izžūst, paredzēts to uzbērt ar padziļināšanas darbos izsmelto smilti un turpmāk izmantot kā papildus kravas laukumus, šeit izvietojot arī jaunu piestātņi Nr.10.

Lai nodrošinātu jaunizveidotās teritorijas funkcionalitāti un saglabāšanos ilgtermiņā, vienlaicīgi tiks veikta Dienvidu mola (1.kārta) atlikušās daļas un Ziemeļu mola rekonstrukcija (3.kārta). Ostas attīstības 4. kārtā ietver jauna Dienvidu mola izbūvi un jaunu kravlaukuma izveidi 5,95 ha platībā starp esošo un jauno Dienvidu molu.

Tiks veikta arī pieejas kanāla jaunajai piestātnei izveidošana projektētā dziļumā, lai nodrošinātu jaunuzbūvētās kuģu piestātnes efektīvu darbu un spēju pieņemt jūras tipa kuģus.

Galvenie tehniskie parametri pēc paredzētās darbības īstenošanas (shematiski paredzētās darbības vieta attēlota 1.pielikumā):

- akvatorijas dziļums – 7 m; kuģu ceļš ārpus moliem – 7,5m;
- kuģu ceļa orientējošais platums gultnes līmenī ~ 80m;
- plānojamo piestātņu garumi – 3x180m un 215m;
- aprēķina kuģa parametri:
 - kuģa garums – 130m;
 - kuģa platums – 23m;
 - kuģa maksimālā iegrime – 6,5m.

Pašlaik ostas teritorijā ir izbūvēti kravas laukumi 6,0 ha platībā, kas tiek intensīvi izmantoti. Vairāki kravas laukumi atrodas pat ārpus ostas teritorijas, tālākais atrodas 6 km no ostas. Ostā pārkrauj galvenokārt apaļkoksni, koksnes šķeldu, kūdru, keramzītu, granīta šķembas.

5. Attālums līdz tuvākai apdzīvotai vietai

Salacgrīvas osta atrodas Rīgas līča ZA malā, Salacas upes grīvā, Salacgrīvas pilsētā, tuvākās dzīvojamās mājas no plānotās darbības vietas ~ 300m.

6. Informācija par paredzēto darbību, t.sk., darbības raksturs

Sezonāls (periodiskums):

Ostā kuģi var ienākt tikai tad, kad tās akvatorija ir brīva no ledus seguma.

7. Iekārtas tehniskais apraksts (parametri (piem., platība...), jauda, ražotājfirma, izgatavošanas gads...)*

Nav plānots.

8. Tehnoloģiskā informācija atbilstoši izvēlētajam paredzētās darbības risinājumam.

8.1. Galvenās izejvielas, to daudzums gadā (norāda visas bīstamās ķīmiskās vielas un maisījumus (preparātus), kā arī pārējās izejvielas, kuru patēriņš pārsniedz 100 kg gadā).

Piestātnes būvniecības un molu rekonstrukcijas laikā tiks izmantoti celtniecības izejmateriāli, no kuriem daļa tiks iegūta kuģu ceļa un pieejas kanāla padziļināšanas laikā. Detalizētāku informāciju skatīt pielikumā pievienotajā paskaidrojuma rakstā.

8.2. Produkcija un tās daudzums (gadā).

Paredzētā darbība nav saistīta ar ražošanu, tomēr kuģu ceļa padziļināšana un jaunas piestātnes ar kravas laukumiem izbūve ļaus pieņemt jūras kuģus ar lielāku iegrimi – līdz 7 m, tādējādi palielinot ostas noslodzi un kravu apgrozījumu, kā arī optimizējot tās darbu kopumā. Pašlaik ostas noslodze ir ~ 60 % no maksimālās iespējamās jaudas.

9. Ķīmiskās vielas, ķīmiskie produkti un citi materiāli, ko izmanto ražošanas procesā kā izejmateriālus vai palīgmateriālus un kuri nav klasificēti kā bīstami

Nr.p.k. vai kods	Ķīmiskā viela vai ķīmiskais produkts (vai to grupas)	Ķīmiskās vielas vai ķīmiskā produkta veids ⁽¹⁾	Izmantošanas veids	Uzglabājamais daudzums (tonnas), uzglabāšanas veids ⁽²⁾	Izmantojamais daudzums gadā (tonnas)

Piezīmes.

⁽¹⁾ Izejmateriālu vai palīgmateriālu veidi: metāls, koks, plastmasa, māls, smilts, naftas produkti, organiskās vielas, neorganiskās vielas, augļi, dārzeņi, dzīvnieki, krāsas, kurās gaistošie organiskie savienojumi (turpmāk – GOS) ir mazāk nekā 5 %, mazgāšanas līdzekļi, filtru materiāli.

⁽²⁾ Uzglabāšana: mucās, tvertnēs, zem zemes, ārpus telpām, iekštelpās un citās vietās. Maksimālais un vidējais daudzums, kas tiek uzglabāts.

10. Bīstamās ķīmiskās vielas un ķīmiskie produkti, kas izmantoti ražošanā kā izejmateriāli, palīgmateriāli vai veidojas starpproduktos vai gala produktos

Nr. p.k. vai kods	Ķīmiskā viela vai ķīmiskais produkts ⁽¹⁾ (vai to grupas)	Ķīmiskās vielas vai produkta veids ⁽²⁾	Izmantošanas veids	CAS numurs ⁽³⁾	Bīstamības klase ⁽⁴⁾	Bīstamības apzīmējums ar burtu	Riska iedarbības raksturojums (R-frāze) ⁽⁴⁾	Drošības prasību apzīmējums (S-frāze) ⁽⁴⁾	Max. uzglabājamais daudzums (tonnas), uzglabāšanas veids ⁽⁵⁾	Izmantojamais daudzums (tonnas/gadā)

Piezīmes.

⁽¹⁾ Ķīmiskās vielas un ķīmiskos produktus nosaka par bīstamiem saskaņā ar MK 2005. gada 13. decembra noteikumiem Nr. 949 "[Noteikumi par bīstamo ķīmisko vielu sarakstu](#)".

⁽²⁾ Izejmateriālu veids: naftas produkti, darvas produkti, neorganiskie savienojumi, organiskie savienojumi, krāsas ar vairāk nekā 5 % GOS saturu un citi.

⁽³⁾ CAS numurs – vielu indekss ķīmijas referatīvajā žurnālā (*Chemical Abstracts*).

⁽⁴⁾ Vielas iedarbības raksturojums (R-frāze) - riska frāze raksturo bīstamās ķīmiskās vielas iedarbību; drošības prasību apzīmējums (S-frāze) – drošības frāze raksturo nepieciešamos drošības pasākumu atbilstoši Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumiem Nr.107 "Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasificēšanas, marķēšanas un iepakojšanas kārtība".

⁽⁵⁾ Uzglabāšana mucās, tvertnēs (norāda tvertnes veidu), zem zemes, ārpus telpām, iekštelpās un citur.

Pielikumā pievienot drošības datu lapas (DDL)

Daudzums gadā _____

Maksimālā ražošanas jauda _____

Iepakojums(veids) _____

11. Plānotais ūdens patēriņš, m³

Projekta gaitā tiks precizēta informācija par ūdensapgādes tīklu izbūves nepieciešamību piestātnei.

12. Ūdens ieguves avots/veids:

Plānotās darbības zonai tuvumā nav pieejami ūdensapgādes tīkli ar pietiekamu ražību, kā rezultātā dzeramā ūdens apgādei būs jārod risinājums izbūvējot artēzisko urbumu ostas teritorijā, taču ugunsdzēsības vajadzībām, ūdens tiks ņemts no jūras. Projekta gaitā tiks precizēta informācija par ūdensapgādes tīklu izbūves nepieciešamību piestātņu vajadzībām.

13. Plānotais notekūdeņu (sadzīves, ražošanas, lietus) daudzums (m³ diennaktī, mēnesī vai gadā)

Molu rekonstrukcijas, piestātnes un kravas laukumu izbūves un ekspluatācijas gaitā ūdens resursu izmantošana nav nepieciešama, līdz ar to neradīsies rūpnieciskie notekūdeņi.

Izbūvējot piestātnes un izveidojot pie tām kravas laukumus, radīsies lietus notekūdeņi. Pašlaik piestātnes un kravas laukumu platība un segums nav precīzi zināmi, līdz ar to nav iespējams detalizēti aprēķināt lietus notekūdeņu apjomu. Tālākajā projektēšanas gaitā tiks noskaidrots, vai nepieciešama lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzstādīšana, kā arī sadzīves notekūdeņu tīkla izbūves nepieciešamība.

14. Sadedzināšanas (apkures) iekārta, tās jauda (MGW vai kW)

Paredzētās darbības ietvaros sadedzināšanas iekārtas nav plānots uzstādīt.

15. Piesārņojošo vielu emisija gaisā, ūdenī un augsnē (piesārņojošās vielas un to koncentrācija), smakas.

Salacgrīvas ostas akvatorijas padziļināšanas darbu ietvaros nav paredzamas emisijas gaisā, ūdenī vai augsnē, kā arī smaku veidošanās. Padziļināšanas darbu rezultātā izsmeltā grunts netiks izvietota zemūdens izgāztuvē, bet gan izmantota kravu laukumu izbūvē, tādējādi novēršot dažādās negatīvās ietekmes, kas rodas grunts apglabāšanas rezultātā.

Piestātnes būvniecības darbu laikā iespējama dažādu emisiju rašanās:

- gaisa piesārņošana ar smagās tehnikas (būvtehnikas) izplūdes gāzēm (CO₂, SO₂, NO_x, ogļūdeņražiem), teritorijas sagatavošanas laikā ar putekļveida daļiņām;
- grunts un gruntsūdens piesārņojums var rasties smagās tehnikas tehnisko mezglu bojājumu laikā. Galvenās piesārņojošās vielas - dīzeļdegviela, eļļas un dzesēšanas šķidrums, slāpekļa savienojumi;

Piestātnes un kravas laukumu ekspluatācijas laikā emisijas gaisā atkarīgas no pārkraujamo kravu veida, piemēram, šķembu un kūdras pārkraušanas procesā galvenās emisijas gaisā radīs putekļveida daļiņas. Tomēr šīm darbībām konkrētajiem operatoriem būs jāsaņem B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas, kur jau precīzi norādāmas kravas, to apjomi, kraušanas tehnoloģijas, uz kā pamata aprēķināmas emisijas gaisā un tām modelējama izkliede, lai novērtētu to atbilstību likumdošanas aktu prasībām. Ir pieejamas plaša spektra (gan organizatoriskas, gan tehnoloģiskas) emisiju samazināšanas darbības, kas ļauj nodrošināt emisiju atbilstību normatīviem.

16. Smakas (ražošanas objekts, intensīvās lauksaimniecības objekti).

Skat. 15.punktu.

17. Piesārņojošo vielu emisija augsnē (aizpilda ražošanas objekts, saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 25.oktobra noteikumiem „Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem”)

Skat. 15.punktu.

18. Atkritumi. Paredzamā atkritumu apsaimniekošana.

Gultnes padziļināšanas darbu gaitā iegūtā grunts tiks izmantota piestātnes un kravu laukumu izveidošanai ar rievsienu nodalītajā seklūdēns daļā, kas atrodas blakus esošajai Salacgrīvas ostas sauszemes teritorijai.

Piestātnes celtniecības un molu rekonstrukcijas laikā var rasties būvgruži (betona, ķieģeļu gabali), kā arī celtniecības procesā radušies atkritumi (iepakojumi, plastmasas, cauruļu atlikumi) un sadzīves atkritumi, kas visi tiks nodoti licencētam atkritumu apsaimniekotājam.

Neviena veida atkritumi neradīsies būtiskos daudzumos.

Piestātnes un kravas laukumu ekspluatācijas laikā radīsies gan sadzīves atkritumi, gan kravas atlikumi un nobirumi, ko apsaimniekos operatori, kuru darbības rezultātā attiecīgie atkritumi radušies, slēdzot sadarbības līgumus ar licencētiem atkritumu apsaimniekotājiem.

19. Fizikālās ietekmes (piemēram, elektromagnētiskais starojums, vibrācija, troksnis)

Elektromagnētiskais starojums objekta ierīkošanas un ekspluatācijas gaitā nav sagaidāms. Tāpat arī vibrācija lokālos mērogos radīsies tikai piestātņu būvniecības laikā, nav sagaidāma būtiska ietekme ārpus objekta teritorijas.

Darbu laikā paredzams paaugstināts trokšņa līmenis, kas atkarīgs no padziļināšanas darbos izmantojamās tehnikas. Ņemot vērā to, ka darbi tiks veikti ostas teritorijā un tiešā tuvumā nav dzīvojamās apbūves, nav paredzams, ka paaugstinātais trokšņa līmenis darbu laikā pārsniegtu pieļaujamos normatīvus. Pie tam padziļināšanas darbi būs salīdzinoši īslaicīgi, t.i. paaugstināts trokšņa līmenis nebūs paliekoša ietekme. Līdz ar to prognozējams, ka tuvākajā apbūvē trokšņa līmenis nepārsniegs:

- 45 dB(A) dienas laikā;
- 40 dB(A) vakara stundās;
- 35 dB(A) nakts laikā.

Piestātnes celtniecības un molu rekonstrukcijas darbi kā trokšņa avots būs īslaicīgi, kā arī notiks tikai dienas laikā.

20. Apkārtējās ūdenstilpes (ūdensteces (norādīt attālumu līdz tām), ietekme uz zivju resursiem, ietekme un gruntsūdeņu līmeni, plūdu iespējamība (nepieciešamības gadījumā pievienot izziņu no LVMĢA)

Mūsdienās Salaca ir galvenā Latvijas lašu dabīgā nārsta upe un pēc starptautiskā Zivju resursu izpētes un aizsardzības komisijas IBSFC datiem ir ceturtā lielākā dabīgo Baltijas lašu nārsta upe visā Baltijā. IBSFC ir izstrādājusi lašu populācijas saglabāšanas un racionālas apsaimniekošanas ilglaicīgu projektu “Lašu darbības plāns 1997. – 2010.”, kur darbība tiek koncentrēta vispirmās galvenajās Baltijas jūrā ietekošajās lašupēs, jeb tā sauktajās indeksa upēs. Latvijā par indeksa upi ir nominēta Salaca.

21. Paredzamā ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām, īpaši aizsargājamiem biotopiem un mikroliegumiem:

Salacgrīvas osta (gan ostas akvatorija, gan ostas sauszemes teritorijas) pilnībā iekļaujas īpaši aizsargājamajā dabas teritorijā - Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā un saskaņā ar 11.12.1997. likumu „Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu” ostas teritorija zonēta kā ainavu aizsardzības zona.

***Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts** (turpmāk - Biosfēras rezervāts) ir starptautiskas nozīmes aizsargājama dabas teritorija ar noteiktu platību, kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā. Biosfēras rezervāts pārstāv starptautiski atzītas mērenajai mežu joslai raksturīgas sauszemes un Baltijas jūras piekrastes ekosistēmas. Biosfēras rezervāta mērķis nacionālā un starptautiskā nozīmē ir sasniegt līdzsvaru dabas daudzveidības aizsardzībā, ekonomiskās attīstības veicināšanā un kultūras vērtību saglabāšanā.*

*Biosfēras rezervātā ietilpst vairākas dabas lieguma zonas, ainavu aizsardzības zonas un dabas parks „Salacas ieleja”. Vistuvāk Salacgrīvas ostai atrodas **dabas parks „Salacas ieleja”**, jo Salacgrīvas ostas teritorija robežojas ar dabas parka teritoriju. Dabas parks dibināts 1977.gadā un tā platība ir 6307 ha.*

Dabas parks kopumā vērtējams gan kā nacionālas nozīmes aizsargājamā teritorija, kas ietver dabas, ainaviskās un kultūrvēsturiskās vērtības, gan arī kā Eiropas nozīmes aizsargājamā teritorija, jo tā ir iekļauta Natura 2000 vietu sarakstā, un tajā atrodams liels skaits Eiropā retu un aizsargājamu sugu un biotopu. Šī ir nozīmīga teritorija vairāku ES Biotopu direktīvas biotopu - smilšakmens atsegumu, netraucētu alu, nogāžu mežu, avoksnāju, upju straujteču un sausu pļavu kaļķainās augsnēs u.c. aizsardzībai. Izcila ainaviskā vērtība daudzos upes posmos, īpaši pie Mazsalacas Skaņākalna apkārtnē, lejpus Staiceles, Mērnīeku krāces un Sarkanās klintis. Teritorija nozīmīga arī no ģeoloģiskā viedokļa (Pietraga Sarkanās klintis, Daugēnu klintis un alas, Neļķu klintis un alas, Silmaču iezis un alas, Bezdelīgu klintis un alas, Dzelveskalna atsegumi un alas u.c.). Dabas parkam „Salacas ieleja” atsevišķi tā četriem posmiem izstrādāti dabas aizsardzības plāni.

***Biosfēras rezervāta dabas parka „Salacas ieleja” posmam Salacgrīva** (platība 1235 ha) 2005.gadā ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns periodam no 2005. līdz 2019.gadam. Šīs teritorijas galvenā vērtība ir Salacas ielejas biotopu komplekss, kas ietver gan pašu Salacas upi ar tai raksturīgiem saldūdens biotopiem (piemēram, Eiropas mērogā aizsargājams biotops – upju straujtecēs), gan sauszemes biotopus uz ielejas nogāzēm – baltalkšņu un jaukto koku gāršas, kā arī bioloģiski vērtīgo pļavu biotopus (t.sk. vairākus prioritārus ES aizsargājamus biotopus). Šis biotopu komplekss veido ainavisku vienību - upes koridoru, kam ir ļoti svarīga ekoloģiskā nozīme. Upes ieleja nodrošina migrācijas ceļu vairākām augu un dzīvnieku sugām, līdz ar to veicinot to izplatību. Nogāžu apaugums, savukārt, aizkavē nogāžu eroziju, ierobežo minerālvielu noplūdi un tādejādi labvēlīgi ietekmē ūdens kvalitāti upē.*

Upes ielejas biotopu komplekss ar īpašu ainavisko struktūru – nogāžu mežiem, virspalu terašu pļavām, smilšakmens atsegumiem, upi utt., uzskatāms par Latvijas tradicionālajai lauku videi tipisku ainavu, kas mūsdienās jau vairs nav tik izplatīta. Līdz ar to šai teritorijai piemīt etalona vērtība Latvijas mērogā gan no ainaviskā, gan dabas aizsardzības viedokļa. Lai saglabātu upes koridora funkcionālo nozīmi dabas ekosistēmā, nepieciešams saglabāt šī biotopu kompleksa vienotību, kā arī tā atsevišķo elementu – mežiem apaugušo nogāžu un ekstensīvi apsaimniekoto ielejas terašu pļavu daudzveidību.

Šajā teritorijā ir plaši pārstāvēti Eiropas nozīmes īpaši aizsargājami biotopi:

- 3260: upju straujtecēs
- 6210: Sausās pļavas kaļķainās augsnēs;
- 6270: Sugām bagātās atmatu pļavas;
- 6510: Mēreni mitras pļavas;
- 6450: upju palieņu pļavas;
- 6430: Eitrofās augsto lakstaugu audzes;
- 7160: Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi
- 8220: Smilšakmens atsegumi;
- 8310: Netraucētas alas;
- 91E0: Pārmitrie platlapju meži;
- 9180: Nogāžu un gravu meži;
- 91D0: Purvainie meži;
- 9010: Boreālie meži;
- 9010: Boreālie meži.

Dabas aizsardzības plānā kā galvenie dabas parka „Salacas ieleja” zonas Salacgrīva dabas vērtības ietekmējošie faktori minēti:

- **eitrofikācija biogēnu ieplūdes rezultātā** un līdz ar to samazinās zivju nārsta vietām piemērotas platības, kā arī šīs vietas apdzīvojošo reto un aizsargājamo bezmugurkaulnieku skaits;
- **saimnieciskās darbības apstākums**, kā rezultātā ar krūmiem un kokiem aizaug gan vērtīgie pļavu biotopi, gan arī paši upes krasti, līdz ar to samazinot ielejas ainavisko vērtību, kā arī radot noēnojumu, kas nelabvēlīgi ietekmē upes bioloģisko daudzveidību;
- **iespējamais tūristu skaita pieaugums**, kas no vienas puses varētu veicināt teritorijas ekonomisko attīstību, bet no otras - palielinātu antropogēno slodzi (kā, piemēram, pieaugot makšķernieku skaitam, iespējama pārmērīga zivju resursu izmantošana, krastu nobradāšana, atsegumu bojāšana, piesārņošana ar atkritumiem utt.), tādējādi apdraudot tās dabas vērtības;
- **potenciālā upes krastu apbūve** ar dzīvojamām mājām un vasarnīcām: pateicoties savām ainaviskajām vērtībām ieleja var piesaistīt ar vien jaunus interesentus, kas šeit vēlētos būvēt vasarnīcas vai arī viesu namus, restorānus utt. Šādam procesam attīstoties nekontrolēti, zustu ielejas kultūrvēsturiskās iezīmes, kā arī ciestu teritorijas dabas bagātības.

Dabas liegums „Randu pļavas” atrodas ~ 3300 m attālumā no Salacgrīvas ostas teritorijas. Tā platība ir 280 ha, izveidots 1962.gadā. Ietilpst Natura 2000 teritoriju tīklā un Biosfēras rezervātā.

Liegums izveidots piejūras pļavu, retu augu sugu un sabiedrību aizsardzībai. Nozīmīga ligzdojošo bridējputnu un ūdensputnu vieta. Vairāk nekā 40 aizsargājamo augu sugu. Viena no 3 purva mātsaknes atradnēm Latvijā. Liegumam 2005 gadā izstrādāts dabas aizsardzības plāns (2005.-2014.gadam).

Lieguma pamatvērtība ir mitras jūrmalas pļavas un lagūnas, kuras ir iekļautas ES Biotopu direktīvas 1.pielikumā kā prioritāri biotopi. Teritorijas apsaimniekošanas galvenie pasākumi būtu jāvērs uz šo biotopu saglabāšanu, kas vienlaicīgi nodrošinātu arī tur sastopamo reto un aizsargājamo dzīvnieku un augu sugu labvēlīgu aizsardzības stāvokli. No sugu aizsardzības viedokļa kā galvenās prioritātes Randu pļavās ir izvirzīti putni (īpašu uzmanību pievēršot Šinca šņībīša un jūras zīriņa populāciju atjaunošanai un saglabāšanai), kā arī vairākas aizsargājamo augu sugas, smilšu krupis un dažas bezmugurkaulnieku sugas (piemerēm, ugunsspāre).

Galvenie teritoriju ietekmējošie faktori:

- **dabiskie procesi** - Randu plavas ir pakļautas intensīviem krasta dinamiskajiem procesiem, ko rada viļņu darbība, zemūdens straumes un sanešu plūsmas gar jūras krastu. Šo procesu iedarbībā mainās krasta līnija, veidojas jaunas smilšu sēres un lagūnas, pļāvām uzvirzās smilšu kāpas utt. Liela loma ir arī klimatiskajiem procesiem – vētru laikā jūras ūdens tiek ieskalots dziļi iekšzemē, tādējādi pasāļinot augsnes un ietekmējot augu valsti.
- **saimnieciskas darbības** – tradicionālās pļavu pļaušanas un ganīšanas apsūkums. Šo aktivitāšu pārtraukšanu var izskaidrot ar lopu turēšanas ekonomisko neizdevīgumu pēdējos gadu desmitos. Pasaules pieredze rada, ka šādu pļavu saglabāšana iespējama vienīgi, veicot mērķdotācijas šādu pļavu biotopu saglabāšanai; tas pilnībā attiecas arī uz Randu pļavu liegumu.
- **pārprasts "stingrais" dabas aizsardzības režīms** - iesīkstējušie priekšstati par dabas liegumiem kā par vietām, kur jānoliedz jebkāda cilvēka darbība (aizmirstot to, ka ne visas aizsargājamas augu un dzīvnieku sugas ir klimaksa sabiedrību elementi), sekmēja ganīšanas un pļaušanas pārtraukšanu.

Nemot vērā attālumu no paredzētās darbības teritorijas, vērtējams, ka dabas lieguma vērtības ir ārpus paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonas.

Ar MK 05.01.2010. noteikumiem Nr.17 "Noteikumi par aizsargājamām jūras teritorijām" noteikta īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – **aizsargājamās jūras teritorijas** – „**Ainaži-Salacgrīva**” vispārējā aizsardzības un izmantošanas kārtība. Šī aizsargājamā jūras teritorija atrodas ~3285 m attālumā no paredzētās darbības veikšanas vietas un šai teritorijai vēl nav izstrādāts dabas aizsardzības plāns.

Noteikumu 4.punkts nosaka: „Lai nodrošinātu ostu darbību un tām nepieciešamo infrastruktūru, kā arī piekrastes pašvaldību saimniecisko darbību un tūrisma infrastruktūras attīstību, aizsargājamās jūras teritorijās tiek noteiktas neitrālās zonas. Neitrālajās zonās ietilpst ostu akvatorijas, to ārējie reidi, grunts novietnes jūrā, kuģu ceļi un nepārtraukta josla gar pludmali.”

Paredzētā darbība tās padziļināšanas stadijā varētu radīt ietekmi tikai uz Salacas upes ekosistēmu. Tāpēc darbu veikšanai jāizvēlas laiks, kad upē nenotiek zivju nārsta migrācijas. Citas īpaši aizsargājamas un bioloģiski vērtīgas teritorijas atrodas ārpus paredzētās darbības ietekmes zonas.

22. Atbilstība teritoriālpilnojumam (zemes izmantošanas mērķis):

Paredzētās darbības īstenošanas vieta saskaņā ar Salacgrīvas novada 19.08.2009. saistošajos noteikumos Nr. 6 "Par teritorijas plānojumiem" ietilpstošie, bijušās Salacgrīvas pilsētas ar lauku teritoriju domes 2004.gada 17.decembra saistošie noteikumi Nr. 42. "Salacgrīvas pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojums"

Ostu teritorija nozīmē izbūves teritoriju, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir kuģu un pasažieru apkalpošana, kravas, transporta un ekspedīciju operāciju veikšana un citas ar kuģošanu saistītas saimnieciskas darbības.

Saskaņā ar detālpilnojumā paskaidrojošo daļu, Salacgrīvas ostu ir paredzēts paplašināt uz nojaucamo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (Salacas labajā krastā) teritorijas virzienā, kā arī izmantot (Salacas kreisajā krastā) pašlaik neizmantoto teritoriju izveidojot jaunus kraujlaukumus.

Atļautā izmantošana:

- *kravu osta;*
- *pasāžieru osta;*
- *hidrotehniska būve;*
- *noliktava;*
- *saimniecības ēka;*
- *atklāta uzglabāšana.*

Tāpat paredzēto darbību 1., 2. un 3. kārtā atbilst teritorijas plānojumā atļautajam zemes lietošanas mērķim, bet kārtas Nr.4., 5. un 6 daļēji neatbilst plānojumam, jo neskatoties uz to, ka ostai jau ir paredzēts attīstīties virzienos uz attīrīšanas ietaisēm, tiks skartas arī zemes, kuras šobrīd atrodas zem ūdens un ir ārpus ostas robežām.

23. Transformējamās zemes platība un iepriekšējais zemes lietošanas veids

Daļa no plānotiem kravlaukumiem ir izvietojami uz zemes, kas šobrīd atrodas zem ūdens, taču precīzas platības ir nosakāmas projekta izstrādes laikā.

24. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi apraksts un plānotie pasākumi nelabvēlīgas ietekmes samazināšanai vai novēršanai

Padziļināšanas darbu iecirkņos tiks būtiski ietekmētas ūdens ekosistēmas. Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā šī ietekme nav novēršama, tomēr tā plānojama laikā tā, lai maksimāli samazinātu prognozējamo kaitējumu.

Gultnes padziļināšanas darbi nodara zaudējumu ūdens vides bioloģiskajiem resursiem. Gultnes padziļināšanas rezultātā tiks novērotas šādas parādības:

- *gultnes un virsmas „duļķu šļūču”, t.i. ūdens masu, kas aiznes suspendētās vielas (smiltis, mālu, dūņas, organiskās vielas un citas suspendētās cietās daļiņas, kuras gultnes sedimentu mehāniskās sajaukšanas rezultātā tiek paceltas ūdens vidē), izveidošanās, kur šo vielu koncentrācija pārsniedz fona koncentrāciju;*
- *ūdens piesātināšana ar paaugstinātu daudzumu biogēno elementu un citu piesārņojošo vielu, kas nonāk ūdens slānī no gultnes sedimentiem (tā saucamā otrreizējā ūdens vides piesārņošana);*
- *ūdens mikrobioloģiskā stāvokļa pasliktināšanās, kas izpaužas kā koli - indeksa un mikrobu kopējā skaita palielināšanās, palielinās ūdenskrātuves attiecīgās zonas saprobitāte;*
- *ūdens optisko īpašību pasliktināšanās;*
- *izšķīdušā skābekļa koncentrācijas samazināšanās;*
- *ūdenskrātuves morfoloģiskās (dziļuma, straumju, gultnes virsmas) izmaiņas;*
- *hidrobiontu bojāeja daudzkausu zemes smēlēja kausu ķēdes detaļu un mezglu un kausu iedarbības rezultātā un „duļķu šļūcē”, iesūcot ūdeni zemes sūcēju grunts pieņēmējos;*
- *trokšņa, kas negatīvi ietekmē apkārtējo vidi, rašanās.*

Salacas lejteces, t.sk. Salacgrīvas ostas akvatorijas ūdeņi raksturojas ar augstu zivsaimnieciskās un bioloģiskās produktivitātes potenciālu. To nosaka gan Salacgrīvas ostas akvatorijas tuvums Rīgas līcim, gan arī Salacas upe, kā grīvā ir ierīkota Salacgrīvas osta.

Paredzētās darbības teritorijai raksturīga augsta zooplanktona un zoobentosa organismu koncentrācija, kam ir liela nozīme zivju barības bāzes nodrošināšanā. Salacgrīvai pieguļošajā Rīgas līča daļā uzturas ne tikai jūras zivju sugas (reņģes, plekstes, lucīši u.c.), bet arī saldūdens zivis no Salacas un tai pieguļošajām ūdenstilpēm.

Salaca ir viena no lielākajām Latvijas upēm, tajā sastopamas gandrīz visas saldūdens zivju sugas. Bez tam Salacas upei ir liela nozīme arī kā ceļotājzivju (lašu, taimiņu, vimbu un upes nēģu) dabīgās atražošanas vietai.

Salaca ir galvenā Baltijas laša dabīgā nārsta upe Latvijā un ceturtā produktīvākā dabīgo lašu nārsta upe Baltijas jūras baseinā. Tā ir noteikta par nacionālo indeksa upi, kurā jāveic attiecīgs laša un citu zivju sugu monitorings.

Atbilstoši Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumiem Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” Salaca no Iģes ietekas līdz grīvai noteikta kā prioritārie lašveidīgo zivju ūdeņi.

Veicot padziļināšanas darbus Salacgrīvas ostas kuģu ceļā un pieejas kanālā jaunajai piestātnei, tiks nodarīti zaudējumi zivju resursiem, gruntssūcējam iesūcot grunti kopā ar planktona un bentosa organismiem un pārveidojot zivju dzīvotnes. Rezultātā uz laiku samazināsies zivsaimnieciskā produktivitāte paredzēto padziļināšanas darbu skartajā akvatorijas daļā. Grunts ņemšanas vietā veidosies ūdens piesārņojums ar suspendētajām vielām, kas var izraisīt zivju ikru un kāpuru, kā arī zooplanktona un zoobentosa organismu bojāeju.

No zivju resursu viedokļa vislielākā nozīme Salacgrīvas ostas akvatorijai tomēr ir kā nozīmīgam zivju migrācijas ceļam. Aprīlī – maijā caur Salacgrīvas ostas akvatoriju notiek lašu un taimiņu smoltu migrācija uz Rīgas līci, bet septembrī – novembrī pieaugušo lašu un taimiņu migrācija uz nārsta vietām saldūdeņos.

No septembra līdz februārim notiek masveidīga nēģu migrācija uz nārsta vietām, savukārt no aprīļa līdz jūnija beigām arī saldūdens zivju masveidīga migrācijas starp barošanās un nārsta vietām. Lai nenodarītu būtisku zaudējumus zivju resursiem, Salacgrīvas ostas akvatorijas padziļināšanas darbi jāveic laikā, kad zivju migrācijas intensitāte ir vismazākā.

Lai maksimāli samazinātu zivju resursiem nodarītos zaudējumus, paredzētā darbība tiks īstenota, ievērojot šādus piesardzības principus:

- Salacgrīvas ostas akvatorijā padziļināšana tiks veikta laika posmā no 21.jūnija līdz 1.septembrim, kad ir beidzies saldūdens zivju nārsts un nav sākusies ceļotājzivju migrācija uz Salacas upi;
- ja kuģu ceļa padziļināšana tiks veikta ar zemessūcēju, padziļināšanas darbi tiks pārtraukti galvenajā reņģu nārsta laikā no 10.maija līdz 20.jūnijam;
- ja kuģu ceļa padziļināšana tiks veikta ar zemessmēlēju, padziļināšanas darbi tiks pārtraukti ne tikai galvenajā reņģu nārsta laikā, bet arī galvenajā ceļotājzivju nārsta migrācijas laikā no 1.septembra līdz 31.novembrim;
- padziļināšanas darbi tiks veikti ar aprīkojumu, kam līdz minimuma ir samazināta trokšņa emisija un uzduļķojuma rašanās grunts ņemšanas vietā.

V/A „Latvijas zivju resursu aģentūras” sākotnējās zivsaimnieciskās ekspertīzes atzinumu par padziļināšanas darbiem Salacgrīvas ostas akvatorijā un kuģošanas kanālā skat. 2.pielikumā.

Neskatoties uz to, ka padziļināšanas darbi paredzētās darbības ietvaros rada negatīvu ietekmi uz ūdens ekosistēmu, jāuzsver fakts, ka paredzēto darbību neveicot pilnībā – nepadziļinot kuģu ceļu, pieejas kanālu jaunajai piestātnei un nenorobežojot ar rievsienu seklūdens daļu – padziļināšanas darbi tāpat kā līdz šim būs jāveic regulāri, lai nodrošinātu ostas funkcionētspēju, savukārt, paredzēto darbību īstenojot pilnā apmērā, turpmāk padziļināšanas darbi būs jāveic daudz retāk. Tādējādi paredzētā darbība pati par sevi ilgtermiņā uzskatāma par vidi atslogojošu kompleksu.

Jauno kravas laukumu ierīkošanas vietā tiks uzbērta seklūdens teritorija, to pilnībā pārveidojot par sauszemes teritoriju. Tajā pašā laikā jāņem vērā apstākļi, ka sausās vasarās šī seklūdens daļa, tai izžūstot, tāpat pārvēršas par sauszemi.

Molu rekonstrukcija. Jebkuras ostas ārējās hidrotehniskās konstrukcijas un kuģu ceļi var ietekmēt un ilgtermiņā mainīt jūras krastu procesus lielākā vai mazākā posmā uz abām pusēm no ostas. Īpaši būtiskas izmaiņas krasta sistēma piedzīvo tādā gadījumā, ja ostas ārējās būves pārtrauc izteiktu garkrasta sanešu plūsmu. Dažu gadu vai gadu desmitu laikā pēc ostas izbūves tās „pretvēja” pusē, pateicoties sanešu akumulācijai, notiek krasta uzvirzīšanās jūrai un akumulatīvo reljefa formu augšana, bet „aizvēja” pusē sakarā ar sanešu materiāla deficītu zemūdens nogāzē sākas pastiprināta tās erozija, kam likumsakarīgi seko krasta virsūdens daļas noskalošana un jūras uzvirzīšanās sauszemei.

Šajā gadījumā jāatzīmē, ka moli Salacgrīvas ostā jau ir esoši un paredzētās darbības ietvaros tiks īstenota tikai to rekonstrukcija atsevišķos posmos. Pie tam uz sanešu plūsmas problēmām norāda jau 2001.gadā SIA „Procesu analīzes un izpētes centra” veiktā hidro- un morfordinamisko procesu matemātiskā modelēšana Salacgrīvas ostas apkārtnē. Atskaites kopija pievienota 3.pielikumā.

25. Iesniegumam pievienoti sekojoši dokumenti:

- 25.1. VVD, Valmieras reģionālās vides pārvaldes tehniskie noteikumi Nr.VA10TN165 – 2 lapas;
- 25.2. VVD, Valmieras reģionālās vides pārvaldes grozījumi tehniskajos noteikumos, Lēmums Nr.1/VA09TN165 – 2 lapas;
- 25.3. Vides pārraudzības valsts biroja lēmums par ietekmes uz vidi novērtējumu Nr.297 ar pavadvēstuli Nr.8-01/1116 – 10 lapas;
- 25.4. Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūta „BIOR” ekspertīzes atzinums Nr.17-3/146 – 2 lapas;
- 25.5. SIA „PAIC” ziņojums par „Hidro- un morfordinamisko procesu matemātiskā modelēšana Salacgrīvas ostas apkārtnē, 2001. gads” – elektroniski uz CD.
- 25.6. Salacgrīvas teritorijas plānojums – elektroniski uz CD.
- 25.7. Salacgrīvas priekšostas attīstības plāns. Darbu sadalījums pa kārtām – 1 lapa un elektroniski uz CD.

Iesniegumam pievienotā informācija uz 17 lapām.

Iesniegumā uzrādītā informācija, iesniegumam pievienotie dokumenti un cita informācija ir patiesa un atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām:

Paraksts:

Ostas pārvaldnieks
Ivo Īstenais

Paraksta atšifrējums